

ಹೊನ್ನಹೊತ್ತಾರೆ

ಡಾ.ಕೆ.ಚಂದ್ರಕಾಂತ್

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶ್ರೀ.ಡಿ.ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ಹುಣಸೂರು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಹೊನ್ನಹೊತ್ತಾರೆ' ಕವನಸಂಕಲನ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವುದು 1976ರಲ್ಲಿ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ, ಅನುಭವ ಮಾಗಿ ಪರಿಪಾಕಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆದಿತ್ತು. ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ತಾನುಂಡಿದ್ದ ಬಾಲಿತ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ತಾರ ಬಿಡಿಸಿದ ಕಾವ್ಯರೂಪವೇ 'ಹೊನ್ನಹೊತ್ತಾರೆ' ಕವನಸಂಕಲನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 31 ಕವನಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕವನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆಯಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕವನಗಳು ರಚಿತಗೊಂಡಿರುವುದು 1930ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ; ಆದರೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಹೊರಬಂದಿರುವುದು 1976ರಲ್ಲಿ. ಕವಿಯ ಆರಂಭಕಾಲದ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹದು. ಕಿಶೋರಚಂದ್ರವಾಣಿಯ ಮಂದಬೆಳಕು ಈ ಕವನಗಳ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಕವಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಬದಲಿಸದೆ ಅಂತೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತಾಳಿದ ದಿಟ್ಟನಿಲುವು ಈ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಕಿಶೋರಚಂದ್ರನ ಮನದ ಭಾವನೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ತೊಯ್ಯಾಟಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿನ ಕವನಗಳು ದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಈ ಕವನಸಂಕಲನದ ಮೊದಲಕವನ 'ಸಂದೇಹ'ವಾದರೆ, ಕಡೆಯಕವನ 'ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ'. ಎರಡು ಕವನಗಳು ಕೂಡ ಆಸ್ತಿಕ-ನಾಸ್ತಿಕತ್ವದ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟನಿಲುವು ತಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ತೊಯ್ಯಾಟದ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದ-ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ದೇವಾಸುರಯುದ್ಧವನ್ನರಿತ ಕವಿಮನ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂದೇಹದಿಂದಲೇ ಕಾಣುವ ಪರಿ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ. 'ದೇವನೆಂಬುವನಾರು? ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದರೆ ಏನು? ಯೋಗಿಗಳ ಭ್ರಾಂತಿಯಿದೋ? ಸತ್ಯದೊಳು ನೆಲಸಿಹುದೋ? ನಂಬಿಕೆಯ ತತ್ತ್ವವಿದು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಿರಬಾರದೇಕೆ? ಎನ್ನುವ ಕವಿ ದೈವ-ಪುರಾಣ-ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ವಿಪರೀತದ ಹುಚ್ಚಿನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದವು ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತ, ದೈವದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಕ್ಷಮಿಸು ಇದು ಕಿಶೋರಚಂದ್ರನ ದುರಭಿಮಾನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು 'ಕಿಶೋರ ನಾಸ್ತಿಕ ಚಾರ್ವಾಕಗೀತೆ', 'ಸಂನ್ಯಾಸ', 'ಶಾಸ್ತ್ರಪಂಡಿತನಿಗೆ', 'ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಮೂಢನಿಗೆ', 'ಸಾಧಕನ ಪ್ರಲೋಭನ ಭೀತಿ' ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಕವಿತೆಗಳು ಇದೇ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವ ಕವನಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಈ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ನದಿ, ವನ, ಗಿರಿ, ನಭ, ತಾರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವವೇದವನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವ ಇಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಮೂಢರು 'ಮನದಲ್ಲಿ ಕಾಮ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಕೈಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಕಲಿಭೀಮ! ಎನ್ನುತ್ತಾ ಇಂತಹವರು ಹೂಡುವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ತರ್ಕನಾನರಿಯಲಾರೆ ಎಂದು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಸತಿ', 'ಬಾಲವಿಧವೆ' - ಕವನಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದುರಂತವನ್ನು, ಅವಳ ಅಂತರಂಗದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಎಳೆಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಕಥನಗೀತೆಗಳಾಗಿವೆ. 'ಎಂಟುವರುಷದ ಬಾಲೆ, ಲೋಕದ ಭಾವಗಳನರಿಯದಿಹ ಮುಗ್ಧೆಗೆ, ಸಾವು ಬಾಳುಗಳೆಂಬ ಭೇದವ ತಿಳಿಯದಂಗನೆಗೆ, ಇನಿಯನಂತಕನೂರ ಸೇರಲು ಚಿತೆಯನೇರುವ ಕಾಲ ಬಂದಿರೆ, ಘೋರದೃಶ್ಯವ ನೋಡುವನೆ ರವಿ? ಹೊಕ್ಕನಂಬುಧಿಯ! ಎನ್ನುವ ಕವಿ, ಇಂತಹ ಮನುಜಲೋಕವೇ ನರಕ, ಬೇರೆ ನರಕವೆಲ್ಲಿದೆ ಆ ವಿಧವೆಗೆ? ಪತಿಯ ಲೋಕವೇ ನಾಕ, ಬೇರೆ ನಾಕವೆಲ್ಲಿದೆ ಆ ಬಾಲೆಗೆ, ಓ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೆ, ನೀತಿಪಂಡಿತರೆ, ಜೋಯಿಸರೆ, ಧಾರೆಯೆರೆದವರೆ ಬನ್ನಿ ಹಾದಿ ತೋರಿ ಈಕೆಗೆ? ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿಡಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹುಣ್ಣಿಮೆ, 'ಅಶೋಕವನ', 'ರಾತ್ರಿ' - ಕವನಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜಸವಿಯನ್ನು ಅದರ ಗುಣಸೊಬಗನ್ನು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ರೂಪುತಳೆದಿದೆ. 'ಸೊಬಗಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಹನು, ಶಿವನೆ ಸೊಬಗಾಗಿಹನು, ಸೊಬಗನೊಲಿಯ ಶಿವನ ಭಕುತಿ, ಸೊಬಗೆ ನಮಗೆ ಕೊನೆಯ ಮುಕುತಿ ಎಂಬ ಪ್ರಕೃತಿತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅಶೋಕವನದ

ಹಸಿರು-ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಗಳು ಎನ್ನ ಜೀವಭಾವ ಎನ್ನುವ ಕವಿ, ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಎರಡು ದಡಗಳು ಎಂಬ ದಿವ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

'ಸಂಹಿಯಮರ', 'ದೈನ್ಯತೆ', 'ಐಕ್ಯ', 'ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ ಕಿರುದೋಣಿ', 'ಮೂಕಂಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ', ಶಿಷ್ಯನ ದೈರ್ಯ- ಕವಿತೆಗಳು ಬಾಳೆಂಬ ದುಃಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜಿ ದಡಸೇರಲು ತನ್ನ ತನುಮನ ಹದಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಯನ್ನು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜಗದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಅರಿವಿನ ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. 'ಸಂಹಿಯ ಮರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಂಗಳದ ಗುಡಿಯೊಂದು ಅಡಗಿಹುದು, ನನ್ನ ಪುಣ್ಯದೊಳೆನಗೆ ನೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಗುರುದೇವ, ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಯ ನನಗೆ ಹಿರಿಯ ನೆಚ್ಚು ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಾರೆ. 'ಎಲ್ಲಾದರೂ ತೀರವೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲವೇನು? ಅಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೇನು? ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ ಬಾಳೆಂಬ ಕಿರುದೋಣಿ ಗುರುದೇವ, ಎದೆಯೊಡೆದು ಅಸುವಳಿವ ಮುನ್ನ ನೀನನ್ನ

ಕಾಯಿ, ಬಾ ಗುರುವೆ ಕತ್ತರಿಸು ನನ್ನದೆಯ ಕೀಳನವ ಭಕ್ತಿಯೆಂ ಬೇಡುವೆನು ಬೆಂದು ನೊಂದು ಎಂದು ಗುರುವಿನ ಹಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಕನಸಿನಕನಸು', 'ತಪಸ್ವಿ' ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆದರ್ಶರಾಜ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಮೀಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಕನಸುಕಂಡು ಅದನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಪರಿಶ್ರಮಿಸುವ ಕವಿಮನದ ಕಾತುರತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 'ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಹೆನು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಮೇಲೆ ಗಿರಿಯ ದಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ವರತಪಸ್ವಿ; ಹೊಳೆ ದಳಿಯುವುವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಿಂಚಿನಂತೆ, ಕೊಳಗುಳದ ಕೋಲಾಹಲವು ಕನಸಿನಂತೆ, ತಪಸಿಯ ತಪಸ್ಸೂ ಕನಸಲ್ಲದೇನಂತೆ? ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕನಸಿನೊಳು ಸಂಚರಿಪ ಕನಸಯ್ಯ ನಾನು; ನೀನದನು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸಿಡಲಾರೆ; ಸಿಟ್ಟಿನಲಿ ಕುಟ್ಟಿದೊಡೆ ಪುಡಿಮಾಡಲಾರೆ, ಸಾವು ಬಾಳುಗಳೇನು? ಕನಸಿನಿಂ ಕನಸಿನೆಡೆಗಡೆಗೆ, ಕಾಣುತಿಹ ಕನಸಿನಲಿ ಸುಳಿಗಲೆವ ಕಿರಿಯ ಕನಸೋ? ಅದು ಬರಿ ಕನಸಲ್ಲ! ಎಂದು ತನ್ನ ಮನೋಗತದ ದರ್ಶನಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು 'ಪಂಪ', 'ರನ್ನ' ಹಾಗೂ ಗೆಳೆಯ ಚಂದುವಿಗೆ ಕವನಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕವಿತೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ತರುಣ ಕುವೆಂಪುವಿನ ಮನದ ಒಳತೋಟಗಳನ್ನು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಶ್ರೀವಾಗ್ಗೇವಿಯ ವೀಣೆಯಿನಾವಾಗಮುಗುವಿಂಚರವೊನಲೆಮ್ಮೀ ಕರ್ನಾಟಾವನಿಯಂ ಪುಗುಲಾಯ್ತು ಸರೋವರಮದರೊಳ್ ಸರೀಜನಾದ್ಯೈ ಪಂಪಾ! ಕನ್ನಡನುಡಿವೇಣಿಗೆ ಮನದನ್ನಂ; ಕನ್ನಡ ಕಬ್ಬಿಗರ ಗುರು, ಮಿತ್ರಂ; ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೋಚೆಗೆ ನೀಂ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿಯೆ! ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಕ್ತಿಕವಿ ರನ್ನನನ್ನು ಕುರಿತು 'ರಸಖುಷಿಯೆ, ಕವಿಗುರುವೆ, ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಕನ್ನಡದ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಬ್ಬಿಗನೆ, ಹಿಮಗಿರಿಗೆ, ಸಾಗರಕೆ, ಕವಿಗಳಾಚಾರ್ಯ ಬಾಂದಳಕೆ, ನಿನಗೆ ನಾ ನಮಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪರನ್ನರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೊಬಗು, ಅವರ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿ, ಪ್ರತಿಭೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸತ್ವ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಗೆಳೆಯ ಚಂದುವಿಗೆ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ 'ಮೂಡಿದವು ನಾವು! ಕೂಡಿದವು ನಾವು! ಹಾಡಿ ಹಾರಾಡಿ ಮುದದಿ ಮಾತಾಡಿ ಮೈಮರೆತವಂದು, ಹೂವುಗಳ ಕೊಯ್ತು, ಹಾರಗಳ ನೇಯ್ತು, ನಿನಗೆ ನಾ ಸೂಡಿ ನನಗೆ ನೀ ಸೂಡಿ ನಾವೊಲಿದೆವಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕಿಶೋರಚಂದ್ರ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ ಚಂದುವಿನೊಡನೆ ಕಳೆದ ಮಧುರ ಸ್ನೇಹಸವಿಯನ್ನು ಮೆಲುಕುಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ಮಗುವಾಗಿ ಹಾಡಿದಂತಿದೆ.

'ಓ ನನ್ನ ಕನ್ನಡವೆ!' ಕವನ ಕನ್ನಡನುಡಿಗೇ ಒದಗಿರುವ ದೈನ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕವಿಹೃದಯ ಮರುಗಿದಂತೆ ಇದೆ. 'ಕನ್ನಡದ ಕಬ್ಬದಲ್ಲಿ ರಸವುಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ; ಕನ್ನಡದ ಕಬ್ಬಿಗರು ಬರಿಯರೆಗಳಂತೆ' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು 'ಕನ್ನಡಾಂಬೆಯ ಮಗನು, ಕನ್ನಡಿಗ ನಾನು! ತಾಯಿ ನಿಂದೆಯ

ಕೇಳಿ ನಡುಗುವುದು ಹೆಮ್ಮೆ! ಪಂಪ ರನ್ನರ ಹೆತ್ತ ನುಡಿಗೇ ಕುಂದೇನು? ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬರುವರನೊಮ್ಮೆ' ಎಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡಾಂಬೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕಿಚ್ಚು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಉಳಿದಂತೆ 'ಬಂದಿಹನು ಎನ್ನಿನಿಯ' ಕವಿತೆ ಈ ಕವನಸಂಕಲನದ ಏಕೈಕ ಪ್ರೇಮಕವನವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಕರನ ಬರುವಿಕೆದಿಂದ ಮನದಲ್ಲಾದ ತಲ್ಲಣವನ್ನು ಪ್ರಿಯತಮೆ ತೋಡಿಕೊಂಡ ಬಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. 'ಬಂದಿಹನು ಎನ್ನಿನಿಯ! ಬಂದಿಹನು ಎನ್ನಿನಿಯ! ಇಂದೆನ್ನ ಎದೆಯ ಬನಕೆ, ಸೊಬಗಿನಲಿ ಗಾನದಲಿ, ಕುಣಿಕುಣಿದು ನಲಿನಲಿದು, ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವನಿರುವು ಎನ್ನಿರವು ಜಗುನೆ ಗಂಗೆಯರಂತೆ, ಸಂಗಮಿಸಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಪ್ರೇಮ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಅದರ ಸೊಬಗನ್ನು ರಮಣೀಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಜತೆಗೆ ಈ ಕವನಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 'ಮಠಾಧಿಪತಿ' ಹಾಗೂ 'ಟೆನಿಸನ್' ಕವಿಯಿಂದ' ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಷಾಂತರ ಕವನಗಳಿವೆ. ಮಠಾಧಿಪತಿ ಕವನ ಖರಣಜಡಿಣ ಖರಣಣಜಡಿ ನ 'ಋಣಿ ಊಚಿಣಣ' ಕವನದ ಭಾವಾನುವಾದವಾದರೆ, ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಟೆನಿಸನ್ ಕವಿಯ ಕವಿತೆಯ ಭಾಷಾಂತರ ಟೆನಿಸನ್ ಕವಿಯಿಂದ ಕವಿತೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ 'ಹೊನ್ನಹೊತ್ತಾರೆ' ಕವನಸಂಕಲನ ಹಲವು ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಕಿಶೋರಚಂದ್ರನೆಂಬ ತರುಣಚೇತನದ ಆತುರ-ಕಾತುರ, ಮನದ ತಾಕಲಾಟ, ಮೌಲ್ಯದ ಹುಡುಕಾಟ, ಚಿಂತನೆ, ಆಲೋಚನೆ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿ, ಜನಪರನಿಲುವು, ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧನೆ ಪ್ರತಿ ಕವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಗೊಂಡಿದೆ. ಸರಳವಾದ, ನೇರವಾದ, ಖಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ, ಅದನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕವಿಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನ ಸದೃಢವಾಗಿ ವಿದಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಾವ್ಯ ಒಂದು ಸಮರ್ಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕವನಗಳು ಪ್ರತಿಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತರುಣ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಸಂಚಯಗೊಂಡ ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾಗುವಿಕೆಯ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಬಿಕ್ಕಿರಿಯಾಗದೆ ಏಕೆ ಉಳಿದವು ಎಂಬುದೇ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಈ ಹೊನ್ನಹೊತ್ತಾರೆ ಕವನಸಂಕಲನ ತರುಣಚೇತನ ಕಿಶೋರಚಂದ್ರನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.